

Sygn. akt V Pz 15/14

POSTANOWIENIE

Dnia 8 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Miniecka

Protokolant: asystent sędziego Ewa Buszkowska-Grygielska

po rozpoznaniu w dniu 8 kwietnia 2014 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa C. D.

przeciwko J. N.

o ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Rejonowego w Kaliszu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 29 stycznia 2014 r. w sprawie o sygn. akt IV P 34/14

postanawia: oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 29 stycznia 2014 r. w sprawie o sygn. akt IV P 34/14 Sąd Rejonowy w Kaliszu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych odmówił powodowi ustanowienia dla niego adwokata z urzędu. W uzasadnieniu orzeczenia Sąd I instancji wskazał, iż udział adwokata w niniejszej sprawie nie jest potrzebny, a analiza pozwu pozwala na stwierdzenie, iż powód nie jest osobą nieporadną. Nadto Sąd Rejonowy wskazał także, że zgodnie z treścią art. 5 k.p.c. i art. 212 k.p.c. Przewodniczący udziela stronom odpowiednich pouczeń i wskazówek

W ustawowym terminie powód złożył zażalenie zaskarżając powyższe postanowienie w całości i wnosił o jego zmianę poprzez ustanowienie pełnomocnika z urzędu. W uzasadnieniu zażalenia powód wskazał, że nie jest w stanie samodzielnie prowadzić proces ponieważ ma 71 lat i przez całe życie był kierowcą. Ponadto podał, że w sporządzeniu pozwu pomagał mu aplikant, któremu nie płacił wynagrodzenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 117 § 2 k.p.c. osoba fizyczna, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Sąd uwzględni wniosek, jeżeli udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie uzna za potrzebny (art. 117 § 5 k.p.c.). Wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu nie ma dla sądu charakteru wiążącego, lecz podlega ocenie sądu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 1978 r., I PRN 123/78, PiZS 1980/6/65).

Potrzebę ustanowienia pełnomocnika z urzędu wyznacza nie tylko stan majątkowy osoby zgłaszającej wniosek, ale również stopień skomplikowania sprawy jak i nieporadność strony. Strona ma uprawnienie i możliwość podejmowania osobiście różnych działań w postępowaniu przed sądem zmierzających do ochrony własnych praw. Wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu podlega zawsze indywidualnej ocenie ze strony sądu, który uwzględnia go tylko wówczas, gdy udział pełnomocnika uzna za potrzebny. Nawet ewentualność podjęcia przez stronę czynności procesowych zbędnych lub wadliwych nie świadczy jednoznacznie o braku możliwości poprawnego w ogólnej ocenie działania strony przy dołożeniu przez nią należytej staranności w tym zakresie. Ustanowienie pełnomocnika z urzędu jest uzależnione od ustalenia, iż strona znalazła się w takiej sytuacji, która uniemożliwia jej popieranie przed sądem dochodzonych roszczeń lub obronę przed żądaniem strony przeciwnej.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego, w odniesieniu do kwestii ustanowienia dla strony pełnomocnika z urzędu, kładzie się nacisk na obiektywne i trwałe naruszenie równowagi pozycji procesowej stron. Udział pełnomocnika w sprawie sąd może w szczególności uznać za potrzebny, gdy strona wnosząca o jego ustanowienie jest nieporadna, ma trudności z samodzielnym podejmowaniem czynności procesowych albo gdy sprawa jest skomplikowana pod względem faktycznym lub prawnym (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 23 września 1964 r., II PZ 46/64, NP 1965/5/s.56).

Sytuacja, w której konieczne jest ustanowienie pełnomocnika z urzędu może zachodzić zwłaszcza wówczas, gdy nieporadność strony prowadzi do tego, że przy faktycznym lub prawnym skomplikowaniu sprawy nie jest ona w stanie wykorzystać prawnych możliwości jej prawidłowego prowadzenia. Jeżeli jednak strona aktywnie uczestniczy w postępowaniu przed sądem, a sprawa nie jest skomplikowana w stopniu przekraczającym jej możliwości własnego działania, nie istnieją podstawy do ustanowienia dla strony pełnomocnika z urzędu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2005 r., III CK 533/04, LEX nr 197647 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2004 r., IV CK 218/03, niepubl.).

Można ogólnie stwierdzić, iż oceniając potrzebę przychylenia się do wniosku o ustanowienie pełnomocnika dla strony, sąd powinien brać pod uwagę z jednej strony stopień skomplikowania danej sprawy, z drugiej zaś strony faktyczną zdolność strony, która składa taki wniosek, do własnego działania w toczącym się postępowaniu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2007 r., V CSK 37/07, LEX nr 442585).

Z informacji zawartych w oświadczeniu majątkowym C. D. wynika, że wraz z żoną posiada stały dochód w łącznej wysokości 3.000 zł miesięcznie, co pozwala w ocenie Sądu na poczynienie chociażby niewielkich oszczędności pozwalających na opłacenie pomocy profesjonalnego pełnomocnika. Z uwagi na aktualną wartość przedmiotu sporu w przedmiotowej sprawie wysokość stawek minimalnych wynagrodzenia pełnomocnika w sprawach z zakresu prawa pracy o zapłatę wynosi 450 zł (§ 11 ust. 1 pkt. 2 i § 6 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu).

Poza rozważeniem kwestii natury majątkowej, Sąd jest także zobowiązany ocenić, czy udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie jest potrzebny.

W przedmiotowej sprawie Sąd I instancji słusznie zauważył, iż zgodnie z treścią art. 5 k.p.c. i art. 212 k.p.c. w razie uzasadnionej potrzeby sąd może udzielić stronie występującej w sprawie bez adwokata lub radcy prawnego niezbędnych pouczeń co do czynności procesowych. W ocenie Sądu Okręgowego nie nasuwa zastrzeżeń, że niniejsza sprawa, na obecnym jej etapie, nie należy do skomplikowanych pod względem prawnym i faktycznym. Zatem udzielenie powodowi profesjonalnej pomocy prawnej nie jest także uzasadnione trudnym charakterem sprawy. Sam fakt, iż powód nie posiada wiedzy prawniczej, a napisanie pozwu zlecił osobie posiadającej wiedzę z dziedziny prawa nie jest podstawą do uznania, że znalazł się on w takiej sytuacji, która uniemożliwia mu popieranie przed sądem dochodzonych roszczeń. Okoliczność, iż powód zażalenie sporządził samodzielnie, potwierdza fakt, iż nie jest on osobą nieporadną, ma możliwość i świadomość realizacji uprawnień procesowych. Zaznaczyć przy tym należy, iż w pozwie zgłoszone zostały wnioski dowodowe, a o możliwości czy też potrzebie składania dalszych wniosków Sąd z urzędu

pouczy powoda występującego bez pełnomocnika profesjonalnego. Ponadto w toku postępowania, gdy nastąpi zmiana okoliczności, a sprawa nabierze charakteru skomplikowanego, powód może zgłosić ponowny wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Ubocznie jedynie zauważyć należy, iż powód oprócz wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu zgłosił również wniosek o zwolnienie go od kosztów sądowych.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 385 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. należało oddalić zażalenie jako nieuzasadnione.